

Kako mala djeca uče engleski kao drugi jezik

Kako mala djeca uče engleski kao drugi jezik

Usvajanje jezika u dječijoj je prirodi; djeca su motivirana da jezik usvajaju bez svjesnog učenja, za razliku od adolescenata i odraslih. Djeca su sposobna oponašati izgovor i sama shvatiti pravila jezika. Njima ne pada na pamet da je govoriti engleski teško osim ako im tako sugeriraju odrasli, koji su vjerovatno engleski učili školskim metodama kroz udžbenike bazirane na gramatici.

Prednosti ranog početka

- Mala djeca još uvijek koriste individualne, urođene strategije učenja maternjeg jezika i brzo shvate da mogu ove strategije koristiti da progovore i engleski.
- Mala djeca imaju vremena učiti kroz aktivnosti kakve su igre. Oni usvajaju jezik učestvujući u aktivnostima zajedno s odraslima. Najprije shvate smisao aktivnosti a zatim značenje jezika na kojem se sporazumijevaju s odraslima.
- Mala djeca imaju više vremena da usklade učenje engleskog sa svojim dnevnim programom. Školski programi za taj uzrast uglavnom su neformalni i misli djece još uvijek nisu zatrpane činjenicama koje treba pohraniti i testirati. Mlađa djeca imaju malo ili nimalo domaćih zadataka i manje su pod stresom zbog obaveze postizanja postavljenih standarda.
- Djeca koja imaju priliku usvojiti drugi jezik dok su još mala, često koriste iste urođene strategije učenja jezika i kasnije u životu pri učenju stranih jezika. Usvajanje trećeg, četvrtog, čak i više jezika, lakše je nego usvajanje drugog stranog jezika.
- Vjerovatnije je da će mlađa djeca koja jezik usvajaju umjesto da ga svjesno uče - kako to moraju starija djeca ili odrasli - imati bolji izgovor, kao i bolji osjećaj za jezik i kulturu. U pubertetu djeca postaju samosvjesnija i umanjuje im se sposobnost *upijanja* stranih jezika; ona djeca koja govore samo jedan jezik počinju osjećati da engleski moraju učiti *svjesno* kroz programe bazirane na gramatici. Dob u kojoj se ova promjena dešava zavisi o razvojnim nivoima pojedinca kao i društvenim očekivanjima.

Faze u usvajanju engleskog jezika

Govor prirodno započinje prije nego aktivnosti čitanja ili pisanja.

Tihi period

Kad bebe uče maternji jezik postoji 'tihi period' u toku kojeg se gleda i sluša i može se komunicirati kroz izraze lica i geste, prije nego se progovori. Kad mala djeca uče engleski, može nastati sličan 'tihi period': komunikacija i razumijevanje postoje i prije nego što djeca progovore neku englesku riječ.

Tokom ovog perioda roditelji ne bi trebali siliti dijete na dijalog tjerajući ga da ponavlja riječi. Dovoljno je da govor odraslog djetetu pruži korisne prilike za usvajanje jezika. Kako odrasli koriste oblike govora prilagođene djeci da bi im olakšali učenje, dijete može koristiti strategije koje je već koristilo pri učenju maternjeg jezika.

Početak izgovora

Nakon nekog vremena, zavisno od učestalosti korištenja engleskog jezika, dijete (djevojčice obično brže od dječaka) počinje izgovarati jednostavne riječi ('cat', 'house') ili ustaljene kratke rečenice ('What's that?', 'It's my book', 'I can't', 'That's a car', 'Time to go home') bilo u razgovoru ili samoinicijativno. Dijete pamti dijelove govora, tačno imitirajući izgovor, a da i ne mora shvatiti da izgovara više od jedne riječi. Ova faza traje još neko vrijeme dok dijete sve više usvaja jezik, koristeći gotove izraze za uspostavljanje dijaloga sve dok se ne osjeti sposobnim stvarati vlastite rečenice.

Unapređivanje znanja engleskog jezika

Postepeno djeca nadograđuju fraze koje se sastoje od jedne zapamćene riječi kojoj dodaju riječi iz svog vokabulara ('a dog', 'a brown dog', 'a brown and black dog') ili zapamćenog jezičkog izraza kojem dodaju svoj vlastiti unos ('That's my chair.' 'Time to play'). U zavisnosti od učestalosti izloženosti engleskom jeziku i kvaliteti iskustva, djeca postepeno počinju stvarati cijele rečenice.

Razumijevanje

Obično se razumije mnogo više od onoga što se uspijeva izraziti govorom te ne treba potcjenjivati sposobnost razumijevanja kod male djece. Ona su naviknuta razumijevati maternji jezik iz mnoštva sadržaja. Mada ne mogu razumjeti sve što čuju u maternjem jeziku, djeca shvataju suštinu: razumiju nekoliko ključnih riječi a ostatak odgonetaju iz konteksta. Uz ohrabrenje, djeca će brzo upotrijebiti vještine razumijevanja 'suštine' za tumačenje značenja na engleskom.

Frustracija

Nakon prvog susreta sa engleskim jezikom, neka djeca (osobito dječaci) postaju frustrirana nemogućnošću izražavanja misli na engleskom ili željom da na engleskom govore istom brzinom kao na maternjem. Za prevazilaženje frustracija često je dovoljno ponuditi djeci malene uloge kao „I can count to 12 in English“ ili recitovanje jednostavnih stihova koji se sastoje od uobičajenih fraza.

Greške

Djecu ne treba upozoravati na greške jer ih to može demotivirati. Greške mogu biti dio procesa shvatanja gramatičkih pravila engleskog jezika ili jednostavno greška u izgovoru. 'I goed' uskoro postaje 'I went' ako mu se kaže 'yes, you went'; ako dijete govori 'zee bus' najjednostavnije je odgovoriti mu izgovarajući 'the bus'. Kao i pri učenju maternjeg jezika, ako djeca slušaju odrasle da ispravno govore, i svoj će govor ispraviti sami, kad im bude vrijeme.

Spolne razlike

Mozak dječaka razvija se drugačije od mozga djevojčica i ovo utječe na način na koji dječaci usvajaju jezik i koriste ga. Ponekad se pri podučavanju ova činjenica zanemaruje, pa dječaci ostaju u sjeni prirodno nadarenih djevojčica. Dječacima treba omogućiti drugačija jezička iskustva i ostvarenje njihovog potencijala, bez poredbe s postignućima djevojčica.

Okruženje za učenje jezika

Maloj djeci je teže usvajati engleski ako se pri poduci koriste metode koje im nisu prilagođene, i ako uz to odrasli ne koriste djeci prilagođene jezičke izraze.

- Mala se djeca trebaju osjećati sigurnima i uvidjeti neki razlog za korištenje engleskog jezika.
- Aktivnosti se trebaju vezati s nekom njima već zanimljivom svakodnevnom aktivnošću, kao što je zajedničko čitanje slikovnica na engleskom, recitovanje na engleskom, 'engleska' užina.
- Aktivnosti su popraćene usputnim objašnjenjima odraslih o onome što se događa, kao i dijalozima u kojima se koriste djeci prilagođeni izrazi.
- Aktivnosti učenja engleskog jezika zabavne su i interesantne, koncentrirane na koncepte već shvaćene na maternjem jeziku. Na ovaj način djeca ne moraju učiti i nove koncepte i novi jezik, već samo uče engleski da bi govorili o nečemu što već poznaju.
- Aktivnosti su podržane specifičnim predmetima, gdje god je to moguće, jer to pomaže razumijevanju i podiže interesovanje.

Čitanje

Djeca koja već znaju čitati na maternjem jeziku uglavnom žele naučiti čitati i na engleskom. Djeca već znaju raspoznavati riječi maternjeg jezika, te razumiju značenje teksta. Bez pomoći u dekodiranju engleskog teksta, moglo bi se desiti da prenesu već im poznate tehnike, pa da engleski počnu čitati s akcentom maternjeg jezika.

Prije nego počnu dekodirati engleski, djeca trebaju znati nazive i zvučanje 26 slova abecede. Kako engleski jezik ima 26 slova i prosječno 44 glasa (u standardnom jeziku), za uvođenje preostalih glasova bolje je sačekati dok djeca ne budu imala više iskustva u govoru i čitanju.

Početak čitanja na engleskom ide lakše ako mala djeca već znaju jezik koji pokušavaju čitati. Mnoga djeca sama shvate kako čitati na engleskom ako su čitala slikovnice s odraslima ili učila stihove, pošto su vjerovatno zapamtila sadržaj. Čitanje onoga što znaju napamet važan je korak u učenju čitanja pošto djeci pruža priliku da shvate kako da sami razumiju jednostavne riječi. Kad djeca izgrade fond riječi koje mogu pročitati, osjećaju se samouvjereno i spremni su za strukturalniji pristup.

Podrška roditelja

Potrebno je da djeca osjete da svoj napredak. Trebaju stalno ohrabrenje kao i pohvalu za dobru izvedbu, jer svaki uspjeh motivira. Roditelji su u idealnoj poziciji da djecu motiviraju i tako im pomognu u učenju, čak i kad oni sami imaju samo osnovno znanje engleskog i uče zajedno s djecom.

Zajedničkim učenjem, roditelji ne samo da uvode engleski jezik i aktivnosti svog djeteta u porodični život, već mogu i utjecati na stavove svoje djece prema učenju stranih jezika i drugim kulturama. Danas je generalno prihvaćeno da se sistem vrijednosti uspostavlja već u ranom djetinjstvu, prije osme ili devete godine života.

Read this article online <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/parents/articles/how-young-children-learn-english-another-language>

Contributed by Opal Dunn, educational consultant and author